

T. Kingfisher

AKO, VYPIEČŤ S KÚZLAMI

Monin
sprievodca
obránným
pečením

Vitaz ceny NEBULA 2020 v kategórii naj YA a middle-grade kniha
a Lodestar Award 2021 za najlepšiu YA knihu!

AKO, VYPIEČŤ S KÚZLAMI

Monin
sprievodca
obranným
pečením

T. Kingfisher

AKO, VYPIECŤ S KÚZLAMI

Monin
sprievodca
obranným
pečením

slovar

Copyright © 2020 by T. Kingfisher
Translation © Gabriela Patkolová 2022
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2023

ISBN 978-80-566-5840-6

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovat ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Z anglického originálu
T. Kingfisher: A Wizard's Guide to Defensive Baking,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Red Wombat Studio roku 2020,
preložila Gabriela Patkolová.
Zodpovedná redaktorka Františka Gibalová
Editorka Dana Brežňanová
Vydalo Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava v roku 2023.
Sadzba Alias Press, s. r. o., Bratislava
Tlač FINIDR, s. r. o., Český Těšín
10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

www.slovart.sk

JEDEN

V PEKÁRNI mojej tety ležalo mŕtve dievča.

Nedôstojne som zvýskla a cúvla som o krok, potom o ďalší, kým som nevrazila do dverí. Väčšinu času ich nechávame otvorené, inak to tam veľké pece neznesiteľne rozpália, no boli štyri hodiny ráno a ešte sa ani len nezohriali.

Ihneď mi bolo jasné, že je mŕtva. Nevidela som veľa mŕtvych tiel – veď mám iba štrnásť a pekárstvo nepatrí práve k profesiám s vysokou mierou úmrtnosti –, ale to červené, čo jej vytekalo z hlavy, určite nebola malinová dreň. Navyše tam ležala v polohe príliš zvláštnej na to, aby sa jej spalo pohodlne, aj keby sa do pekárne vlámala, len aby si zdriemla.

Od hrôzy mi stiahlo žalúdok, akoby ho niekto zovrel do päste a pevno stisol. Obe dlane som si pricapila na ústa, aby som sa nepovracala. Aj bez mojich natrávených ranajok je tam dosť neporiadku, ktorý bude treba upratať.

Najhoršie, čo som v kuchyni videla doteraz, bol zatúláň potkan – nemôžeme za to, zbaviť sa potkanov v tomto meste je nad ľudské sily, inak máme v pekárni absolútne čistučko – a nemŕtva žaba, čo vyliezla z kanála. Chúďa, nachádzala sa po prúde rieky od katedrály, z ktorej do nej

občas nezodpovedne vylievajú svätenú vodu a potom tu máme záplavy nemŕtvych žiab a mlokov a čo ja viem čoho ešte. (Raky sú najhoršie. Žaby vymetiete metlou, ale k nemŕtvemu rakovi treba volať kňaza.)

Radšej by som tu však videla hoci aj húf zombických žiab ako mŕtvolu.

Musím zobudiť tetu Tabithu. Ona bude vedieť, čo robiť. Nie že by nachádzala telá v pekárni úplne bežne, no patrí medzi tých duchapŕítomných ľudí, ktorí vždy vedia, čo robiť. Ak by do mesta vtrhla horda krvilačných kentaurov a prehánala sa ulicami, požírajúc malé deti a mačky, teta Tabitha by sa pokojne pustila do stavania barikád a velenia lukostrelcom, akoby to robila dvakrát týždenne.

Nanešťastie, aby som sa dostala na chodbu so schodiskom, ktoré viedlo do spálne tety Tabithy, musela by som prejsť cez celú kuchyňu a precupkať popri mŕtvole. Lepšie povedané, prekročiť ju.

Fajn. Dobre. Nohy, unesiete ma? Kolená? Zvládneme to?

Nohy a kolena prejavili ochotu. Žalúdok však nebol až taký nadšený. Jednou rukou som si ovinula brucho a druhú som si pevne pritisla na ústa, ak by sa rozhodol protestovať.

Tak dobre. Ide sa na to...

Centimeter po centimetri som sa zakrádala kuchyňou. Trávila som tu šesť dní v týždni, niekedy sedem, pobehovala sem a tam po dlažbe, prevažovala cesto na pracovnej doske a strkala plechy do rúry. Prešla som tadiaľ bez rozmýšľania tak stokrát denne. Teraz som mala dojem, akoby tá kuchyňa nemala konca. Pôsobila na mňa cudzo a nehostinne.

Riešila som dilemu. Nechcela som sa pozrieť na telo, lenže čo ak naň – na ňu – stúpim? Zbláznila by som sa.

Nebolo pomoci. Pozrela som sa pod nohy.

Nohy mŕtveho dievčaťa boli vystreté na dlážke. A zo špinavých číziem mu trčali rozličné ponožky. Aké smutné. Teda, polutovaniahodné bolo už to, že bola mŕtva – pravdaže, ak nešlo o dajakú hroznú osobu –, no umrieť v nespárovaných ponožkách mi prišlo ešte tragickejšie.

Predstavovala som si, ako si tie ponožky obúva a netuší, že o pár hodín bude popri nej po špičkách cupkať učnica v pekárni a začiatočnícka pekárska čarodejka a dumieť nad stavom jej obuvi.

Určite z toho plynulo nejaké mravné ponaučenie, ale ja nie som kňazka. Kedysi som sa ňou chcela stať, ale vedomkárov nemajú veľmi v láske. Dokonca ani tých bezvýznamných, ktorí dokážu akurát tak rozkázať chlebu, aby nakysol, a zamiesiť nelepivé cesto. Presne v čase, keď som sa vzdala nádeje, že sa stanem kňazkou, si ma teta Tabitha vzala k sebe do pekárne a vábivý spev múky a tuku do pečiva spečatil môj osud.

Ktohovie, čo zavŕšilo osud tejto chuderky. Tvár jej zakrývali vlasy, takže bolo ťažké odhadnúť jej vek – a práve zblízka som sa jej neprizerala –, no zdala sa mi mladá, možno nie oveľa staršia ako ja. Prečo skončila mŕtva v našej pekárni? Ak jej bolo zima alebo bola hladná, možno sa nepozorovane prešmykla dnu – býva tu teplo, ešte aj v noci. Večer tie veľké pece už síce nenakladáme, ale ani ich úplne nezahášame a vždy sa tu nájde aj nejaké pečívko, hoc aj deň staré v nejakej prepravke. Lenže to nevysvetľovalo, prečo je *mŕtva*.

Zbadala som jedno jej oko. Bolo otvorené. Rýchlo som sa odvrátila.

Možno sa pokĺzla a udrela si hlavu. Teta Tabitha ma večne hreší, že si jedného dňa zlámem väzy, keď lietam po kuchyni ako pojašený chrt, no to sa mi nepozdávalo. Kto by sa vkradol do pekárne, aby tam pobehoval ako blázon.

Možno ju zavraždili, zašepkal zradný hlas v mojej hlave.

Mlč, buď ticho! To je hlúposť! zahriakla som ho. Ľudia sa predsa kántria kdesi v bočných uličkách, nie v kuchyni mojej tety. A bolo by fakt hlúpe nechať telo v pekárni. Celé mesto je pretkané kanálmi, na každej ulici je päťdesiat mostov a pivnice sú vždy z jari zatopené. Kto by odhodil telo do pekárne, keď sa ho môže úplne pohodlne zbaviť v kanáli ani nie dvadsať krokov od vchodu?

Zadržala som dych a prekročila členky mŕtveho dievčaťa.

Nič sa nestalo. Vlastne som ani nič nečakala, no aj tak sa mi uľavilo.

Hľadela som priamo pred seba. Urobila som ešte dva opatrné krôčiky a potom sa pustila do behu. Plecom som rozrazila dvere a rozbehla sa hore schodmi s krikom: „*Teta Tabithaaaaa! Pod' rýchlo sem!*“

BOLI ŠTYRI hodiny ráno, ale pekári sú vstávať o štvrtnej privyknutí. Teta Tabitha vyspávala do dekadentnej poslednej len vďaka tomu, že jej neter si konečne vyslúžila jej dôveru a mohla pár posledných mesiacov otvárať pekáreň. (To som ja, ak by vás to miatlo.) Bola nesvoja z toho, že to má nechať na mňa, a ja som bola neskutočne hrdá, že sa nič nepokazilo, keď som otvárala ja.

Preto som mala dvojnásobné výčitky, že sa to mŕtve telo zjavilo počas mojej služby, hoci to nebola moja vina. *Ja* som to dievča predsa nezabila.

Nevymýšľaj hlúposti, nikto ju nezabil. Iba sa pošmykla. Pravdepodobne.

„Teta Tabithaaaa!“

„Prepána, Mona...“ mrmlala spoza dverí teta. „Čo je, horí?“

„Nie, teta Tabitha, v kuchyni som našla mŕtve telo!“ chcela som povedať. Vyhĺklo však zo mňa čosi ako: „Teta Telo! Je tam Tabitha... v kuchyni... mŕtva, je mŕtva... ja... chytro pod... je *mŕtva!*“

Dvere na konci schodiska sa prudko otvorili a objavila sa v nich moja teta, obliekajúc si zásteru. Veľkú ružovú, vyšívanú okrádlenými croissantmi. Čosi ohyzdné. Samotná teta Tabitha je veľká a ružová, len bez okrádlených croissantov; tie jej poletujú iba po zástere.

„Mŕtva?“ Zhora na mňa žmúрила. „Kto je mŕtvy?“

„Telo v kuchyni!“

„V *mojej* kuchyni!“ Teta Tabitha sa rozbehla dole schodmi plnou rýchlosťou, a tak som sa radšej pred ňou dala na ústup, aby ma neudupala. Odstrčila ma, nie surovo, len aby sa bokom pretisla do pekárne. Šla som za ňou, nesmelo vykúkajúc spoza dverí. Čakala som na výbuch.

„Hm.“ Teta Tabitha si pästami podoprela kypré boky. „Máš pravdu. Je tu mŕtve telo. Bože, ochraňuj nás. *Hm.*“

Nasledovalo dlhé ticho. Kým ja som vytriešľala oči na jej chrbát, ona civela na mŕtve dievča a mŕtvola uprene zírala na strop.

„Ehm... teta Tabitha... čo budeme robiť?“ zakňučala som napokon.

Teta Tabitha sa spamätala. „No. Ja pôjdem zobudiť tvojho strýka a pošlem ho po strážnikov. Ty zatiaľ pozakladaj ohne a daj piecť za pekáč buchiet.“

„*Buchiet? Ideme piecť?*“

„Sme predsa pekáraň, dievča.“ rozohnila sa teta. „Navyše, ešte som nestretla žandára, ktorý by nemiloval buchty. Čoskoro ich tu bude ako hadov. Buď tej lásky a rovno daj piecť dva plechy.“

„Ehm...“ pomaly som sa pozviechala. „Tak sa mám pustiť aj do zvyšku pečenia?“

Teta sa zamračila, brnkajúc si po spodnej pere. „Nieeee... nie, to asi nie. Budú si tu podávať kľučky a robiť tu bordel celé hodiny, prinajmenšom. Asi budeme nútení otvoriť neskôr.“

Otočila sa a s dupotom odkráčala zbuntošiť strýka.

Zostala som tam sama s mŕtvym dievčaťom a pecami.

K jednej peci som sa dostala poľahky, poštuchala som v nej pahrebu a prihodila ďalšie poleno. Dosiahnuť, aby pece hriali rovnomerne, je kumšt a je to to prvé, čo sa naučíte. Ak sú niektoré miesta príliš horúce alebo, naopak, sotva vlažné, chlieb rovnomerne nenakysne, ale bude celý hrboľatý a kde-tu splasnutý.

K ďalšej peci som sa nevedela dostať bez toho, aby som tú dievčinu prekročila. Po chvíľke rozmýšľania som jej cez tvár prehodila utierku. Keď som nevidela, ako tým jedným okom civie hore do prázdna, išlo to ľahšie. Rozžeravila som aj druhú pec.

Buchty sú hračka. Vymiesila by som ich aj pospiačky a občas, o štvrtej ráno, to tak aj robím. Nasypala som suché prísady do misy a premiešala ich. Hľadela som pri tom hore na trámy, aby som ani náhodou nezaškúlila na telo. Na okamih som zahliadla lesk myších očí, ktoré na mňa čučali z výšky, no myš vzápätí odcupkala späť do svojej diery.

(Mať myši je vlastne dobré, lebo to znamená, že už nemáme potkany. Pre potkany sú myši maškrta.)

Na doske ležali vajcia a v kúte stála veľká hlinená geleta s masťou. Rozbila som vajíčka a oddelila žĺtky – bezchybne, musím sa pochváliť –, všetky prísady som presypala do väčšej misy a pustila sa do miesenia.

Postrehla som, ako sa vchodové dvere otvorili a zatvorili, keď strýko Albert odišiel po žandárov. Teta Tabitha lomožila vpredu v obchodíku, zrejme sa chystala na odmietnutie prvej vlny zákazníkov.

Bola som zvedavá, koľko žandárov príde. Na vraždu ich pošlú niekoľko, no nie? Je to predsa závažný čin. Príde aj pohrebný voz? Bude musieť, ako inak? Veď to telo nemôžeme vyhodiť von s odpadkami. Keď sa objaví voz, všetci susedia si budú myslieť, že zomrel môj strýko – prirodzene, nikomu by ani len nenapadlo, že zomrela Tabitha, lebo tá je prírodný úkaz –, prídu si po klebety a zistia, že sa tu stala vražda...

Počkať. Kedy som si vzala do hlavy, že to bola vražda? Veď sa len pošmykla, nie?

Zistila som, že kým som úmyselne odvracala zrak od mŕtveho dievčaťa a rozhutovala pri tom nad žandármi, vymiesila som cesto až príliš. Buchty nemožno hniesť prídlho, inak budú tuhé. Zamúčenou rukou som siahla do cesta a naznačila, že možno ani nechce byť také hutné. Okolo prstov som cítila praskanie vzduchových bubliniek a masa sa začala trochu viac lepiť. Cestá bývajú poddajné, ak viete, ako sa im prihovoriť. Občas zabúdam, že iní to nedokážu.

Surové cesto som rozdelila na tucet rovnako veľkých bochníčkov a rozostavila ich na drevenú sádzaciu lopatu,

aby som ich šuchla do pece a prikázala im, že sa nechcú pripáliť. Poslúchli. Kúzlo nespáliť patrí k tým, v ktorých som naozaj dobrá. Raz, keď som mala skutočne príšerný deň, som na to išla príliš zhurta a polovica chlebov sa vôbec neupiekla.

Buchty by sme mali. Otrela som si ruky do zástery a načrela do jednej z truhlíc po šálku múky. Čakala ma ešte jedna úloha a neminula by ma, hoc by v kuchyni ležal tucet mŕtvol.

Schody do pivnice sú klzké, lebo do všetkých tunajších pivníc zateká. Je to zázrak, že ešte vôbec nejaké máme. Môj otec, ktorý pred smrťou pracoval ako murár, zvykol tvrdiť, že tam dole bolo pôvodné mesto a ako voda v kanáloch stúpala, ľudia skrátka nadstavovali. Takže dlážky dnešných pivníc sú vlastne strechy a stropy starých domov.

V najtmavšom, najteplejšom kúte pivnice pomaličky bublalo vedro. Z času na čas nejaká bublinka praskla a vyľúdila vlhkú, kvasnicovú arómu.

„Ahoj, Bob...“ prihovorila som sa mu sladko, ako keď vábete nevyspytateľné zviera. „No tak. Mám pre teba lahodnú múku...“

Zapraskal niekoľkými bublinami, čo je jeho spôsob nadšeného víťania.

Bob je môj kvások. Bol prvým veľkým kúzlom, ktoré som kedy skúšala, no ešte som nevedela, čo robím, a tak som to prešvihla.

Kvások je akási mazľavá zmes kvasníc a čudných malých rastúcich vecičiek, ktoré potrebujete, aby vám chlieb nakysol. Chuť chleba sa v závislosti od kvasu výrazne mení. Väčšina kvásokov vydrží iba pár týždňov, no v správnych

rukách prežijú aj roky. Jeden v Constantine vraj žije už viac ako storočie.

Keď som začínala pracovať v tetinej pekárni, mala som iba desať rokov a neskutočne som sa bála, že niečo domr-
vím. Moja mágia občas robila s receptami všelijaké divy. Tak mi radšej dali na starosti kvások, ktorý teta používala od založenia pekárne a ktorý bol nesmierne dôležitý, lebo chlieb tety Tabithy bol vychýrený.

No a... neviem, či som mu dala priveľa múky a vody alebo primálo jedného či druhého, ale vyschol a takmer odumrel. Keď som to zistila, tak som sa zľakla, že som doň zaborila obe ruky (čo bolo dosť nechutné, to vám poviem) a *nariadila mu*, aby nezomieral. *Ži!* prikazovala som. *No tak, nieže mi tu zomrieš, ži! Kyp! Jedz! Neuschýnaj!*

Mala som desať, bola som vystrašená a strach robí občas s mágiou čudné veci. Napríklad ju superznásobí. Kvások nezomrel, ale narástol. *Oveľa*. Pomedzi prsty mi kypel z nádoby, začala som volať na tetu Tabithu, no kým sa ku mne dostala, kvások sa doplazil až k vrecu múky, z ktorého som ho prikrmovala, a celé ho zožral. Rozplakala som sa. Teta Tabitha si len založila ruky vbok a vyhlásila: „Žije, tak je všetko v poriadku.“ Pozhľadla ho do oveľa väčšej nádoby, a tak sa zrodil Bob.

Neviem, či by sme ho vlastne ešte dokázali zabiť. Raz mesto zamrzlo na kosť a nikto nemohol vystrčiť z domu ani päty. Teta Tabitha zostala uväznená na druhom konci mesta celé tri dni a ja som sa nemohla dostať z domu, tak Boba nikto nekrmil. Čakala som, že keď sa vrátim, nájdem ho tam zamrznutého alebo vyhladovaného, alebo niečo také.

Putňa s Bobom namiesto toho stála na úplne inom mieste a dookola boli roztrúsené zvyšky potkanov. Kosti nezjedol. Tak sme prišli na to, že Bob sa dokáže nakrmiť aj sám. Dodnes netuším, ako sa hýbe – asi ako sliz alebo pleseň. Nemienim sa nadrapovať s tým vedrom, aby som to zistila. Pochybujem, že má ešte dno, a nechcem riskovať, že Boba naštvem.

Mňa má najradšej. Možno preto, že ho kýmim najčastejšie. Tetu Tabithu toleruje. Strýko už do pivnice ani nechodí, tvrdí, že naňho raz Bob dokonca zasyčal. Muselo to znieť ako nejaký grgavý sipot.

Múku som vysypala na Boba, ktorý si šťastne bublal vo svojej putni a vystieral ku mne čosi ako kašovité chápadlo. Odrhla som ho a kvások uľahol, aby strávil múku. Očividne mu nevaďí, že si z neho po kúskoch odždibkávam na chlieb. Stále je to ten najchutnejší kvások v meste.

Len nikomu nehovoríme o tom požieraní potkanov.

DVA

STRÁŽNIK ALFONZ BOL vysoký, široký a červenolící. Vošiel do kuchyne, zastal a prekvapene zvolal: „Máte tu mŕtvolu!“

„Veď som vám to *hovori*,“ ukrivdene sa ozval strýko Albert spoza neho.

„No, áno, ale...“ Strážnik nedopovedal, ale aj tak nám bolo jasné, že čakal hysterického starca, ktorý robí z komára somára, a nie, že nájde ozajstné mŕtve telo v počestnej pekárni.

Teta Tabitha prevzala iniciatívu. „Správne, máme tu mŕtvolu. Mona ju objavila dnes ráno, keď prišla. Dajte si buchtu.“

Strážnik si vzal buchtu a zamyslene prežúval. Napokon sa rozhodol, že potrebuje ešte jeden názor.

Strážnik Montgomery bol tiež vysoký, tiež široký, len v tvári nebol červený, ale sinavý. Ten zjedol tri buchty a potvrdil, že áno, skutočne je to mŕtve telo. Potom spolu s Alfonzom mlčky stáli v kuchyni, kým im teta Tabitha podráždene nenavrhla, že by azda mali zavolať pohrebný voz.

„Budeme potrebovať súdneho lekára,“ vyhlásil Montgomery a ponúkol sa ďalšou buchtou.

„Koronera, tak je,“ súhlasil Alfonz.

Vyšli von.

„Bude treba upiecť ďalší pekáč buchiet,“ povzdychla si teta Tabitha. „A postaviť na čaj. Zdá sa, že to zaberie celé dopoludnie.“

Dorazil koroner, nízky, plešatý a mľandravý ako zmäknutá svieca. Väčšinu plechu zjedol sám, no nepočula som, čo povedal, lebo keď začali hýbať telom, teta Tabitha ma vyhnala do obchodíka, aby som sa postarala o zákazníkov.

Väčšinou to boli stáli zákazníci (s ich zvyčajnými objednávkami), a hoci boli sklamaní, že nedostali svoje muffiny, chleby a buchtičky, viac ich trápilo, či sa niečo nestalo. Dokola som im opakovala, že: všetko je v poriadku, len sa niekto vlámal do kuchyne, no žandári si už na to posvietia, a zrejme nič nezmizlo a veríme, že popoludní otvoríme.

„Nikto už nie je v bezpečí,“ smrkala stará slečna Gramatiková (jednu citrónovú šišku, bez polevy). Pre väčší dôraz klepkala palicou o pult. „Len si to predstavte, vlámať sa do pekárne! Čoskoro nás všetkých povražia v posteliach, namojveru!“

„Niektorých skôr ako iných,“ utrúsil pán Elwidge, tesár, (dva škoricové slimáky, peceň syrového chleba) a žmurkol na mňa.

„Pche!“ Slečna Gramatiková mu pohrozila palicou. „Len sa smejte! Malý Sidney, chlapec pani Poveternostnej, ktorá má práčovňu, zmizol minulý týždeň a zostal po ňom čo i len chlpy?“

„Nezostal?“ tipla som si.

„Nie!“ Palicou buchla o zem ako sudcovským kladivkom.

„Pravdepodobne ušiel na more,“ prehodil Brutus, sviečkar (kúsok toho najlepšieho, čo dnes máte, zlatko, a bochník zo včerajška pre holuby, ak zostal).

„Ušiel na *more*?“ zvolala pohoršene slečna Gramatiková. Elwidge si zakryl ústa dlaňou, aby sa nerozosmial. „Sidney? Ani pomyslieť! Bol to dobrý chlapec, takveru!“

„Aj dobrí chlapci sú len chlapci,“ bránil sa Brutus zmierlivo, šuchajúc si ramená. Zdobilo mu ich zopár vyblednutých tetovaní a mne sa zdalo, že hovorí z vlastnej skúsenosti.

„Sidney Poveternostný by na more neušiel,“ zapišťala drobná vdova Dolinková (jeden čučoriedkový muffin, dve zázvorové sušienky a *veľmi* pekne ti ďakujem, milá Mona, vieš, každým dňom sa čoraz viac podobáš na svoju úbohú matku...). „Bol to vedomkár a viete, akí sú námorníci poverčiví, keď príde na kúzla na palube. Vraj by prišli o vietor, ak by mali na lodi strigôňa.“

„Vedomkár?“ Elwidge sa tváril prekvapene. „Nemal som potuchy.“

„Bol opravár,“ vysvetlila vdova Dolinková. „Drobností. Raz mi napravil okuliare, keď im prasklo sklíčko. Už som si myslela, že budem musieť nové dopytovať až v Constantine.“ Usmiala sa na mňa. „Ale ozaj iba maličkosti. Nič také významné ako tu naša Mona.“

Začervenala som sa. Čo sa týka kúziel, som kdesi na samom spodku. Ešte aj majster Elwidge, ktorého kúzla zmôžu akurát tak vytiahnuť hrče z dosák, je lepší ako ja. Ja stačím iba na cesto a koláče. Veľkí čarodeji, mágovia, ktorí slúžia Vojvodkyni, dokážu vrhať ohnivé gule, vyrvať horu zo zeme, uzdraviť zomierajúceho, premeniť olovo na zlato.

Ja viem z múky a kvasníc vykúzliti chutný chlieb, ak mám dobrý deň. A občas sa mi zadarí stvoriť mäsožravý kvások.

Napriek tomu na mňa hľadeli plní očakávania a ja som ich nemala čím nakrítiť, tak som musela niečo vymyslieť. Siahla som do košíka a vytiahla jedného perníkového mužíčka z predošlého dňa. Bola skorá jar a medovníčková sezóna sa už dávno skončila, no v našej pekárni máme zopár kúskov v ponuke po celý rok, presne pre takéto prípady.

Položila som medovník na pult a sústredene naň zažmúnila. *Oži. Pohni sa. Vstávaj, hop, hop!*

Mužíček ožil, povystieral si hnáty a postavil sa na perníkové nohy. Potom sa uklonil vdove Dolinkovej a slečne Gramatikovej, zasalutoval Elwidgeovi a Brutovi a cupkal po pulte, kým nedošiel na nezapratanú čistinku.

Tancuj, prikázala som mu.

Medovníkový mužíček predviedol úctyhodný námornícky dupák. Nepýtajte sa ma, kde medovníčky berú tie svoje tance – táto várka obľubuje dupák. Predošlá predvádzala valčíky a tá predtým mala v talóne doslova obscénne číslo, pri ktorom sa červenala ešte aj teta Tabitha. Asi sme to u nich prehnali s korením. Museli sme to vyvážiť kvantom vanilky, aby sa upokojili.

Neviem, ako som sa naučila primať medovníčky tancovať. Vraj som to robievala, keď som bola ešte veľmi, veľmi malá. Teta Tabitha dodnes s obľubou rozpráva historku z čias, keď som mala tri roky a od jedu som v pekárni vyrobila scénu, po ktorej ožil celý košík medovníčkov, ešte aj tie, čo sa piekli v rúre. Búšili na dvierka, aby sme ich pustili von, a tie dopečené prebzikovali po obchode, rehotajúc sa ako malí maniaci. „Pozaliezali do myších dier,“ spomína

zakaždým. „Trvalo celé mesiace, kým sme sa dočkali konca tých malých diablikov! Tak som zistila, že našej Mone bolo súdené stať sa pekárkou.“ (Podľa toho, koľko dezertného vína na pečenie si stihla lognúť, sa mi vzápätí ujde buď láskyplný pohľad, alebo zamúčené potľapkanie po chrbte. V sezóne rumových praliniiek víťazia objatia.)

Byť čarodejkou je už také – netušíte, čo dokážete, kým sa to nestane, a potom občas ani sami neviete, čo ste práve urobili. Žiadny učiteľ vás to nenaučí. Každý vedomkár je iný a v hocíjakom meste ich aj tak žije sotva pár tuctov. Pár stovák, ak je to veľkomesto. V armáde možno vojenský mágovia dostávajú špeciálny výcvik, ale u nás je to metóda pokusu a omylu na hrbe pokazeného chlebového cesta.

Vráťme sa však k medovníčkom. U mňa to najlepšie funguje s postavičkami ľudí alebo zvierat. Podľa tunajšieho frátra (šesť pecňov obyčajného chleba... ach, no dobre, jeden koláčik s lesným ovocím, ale neprezraď to opátovi!) to nejako súvisí s mágiou spriaznenosti. A musia byť z cesta. Bábkari, ktorí v parku hrajú predstavenie o kráľovi a gašparkovi, dokážu s ľahkosťou roztancovať drevené marionety, no mne by mohla od sústredenia hoc aj prasknúť hlava a ani by sa nepohli. Zvládnem len cesto. Čo nie je veľmi užitočná schopnosť.

No aj tak sa občas celkom hodí. Ak nedočiahnem na niečo vzadu na polici, pošlem medovníček, aby tam vyliezol a potlačil to dopredu, nech to môžem chytiť. Raz týždenne pečieme čerstvú dávku. Teta Tabitha vraví, že ak už nič iné, je to dobrá reklama.

Počula som – presnejšie, započula som, ale *nemala* som –, že niektorí ľudia k nám do pekárne už nevkročia, lebo som

tu ja. Nevieť, či im prekážajú tancujúce medovníčky alebo predstava, že ich chlieb piekla vedomkárka. Teta Tabitha tak prišla o pár pravidelných zákazníkov, keď som sem nastúpila, ale nikdy sa ani slovom nestážovala.

Dospela som k záveru, že ak ich rozhodí taká taľafatka, zaslúžia si prísť o najchutnejší chlieb v meste.

Medovníkový mužiček dotancoval svoj dupák a poklonil sa tleskajúcemu publiku. Obmäkčilo to dokonca aj slečnu Gramatikovú, ktorá sa usmiala, hoci je jednou z tých, čo na mágov hľadajú, akoby sa mali čochvíľa zošaliť alebo rozprsknúť do spříšky žiab. Perníček poslal vzdušný bozk vdove Dolinkovej, ktorá sa zachichotala ako dáka mladica, a vrátil sa do svojho košíka.

Ďakujem, povedala som mu. *Nateraz to stačí*. Zasalutoval mi – táto várka má akési vojenské maniere, keď sa tak nad tým zamyslím, možno sme použili priveľa kardamómu – a opäť sa z neho stal obyčajný medovníček.

„Veľmi milé,“ skonštatoval majster Elwidge.

„Len taká drobnosť,“ zamrmlala som zahanbene.

„Lepšie než čokoľvek, čo zvládnem ja,“ prehodil so žmurknutím. Viem, že aj on je čarodej, ale nikdy som ho nevidela robiť nič iné okrem narovnávania ohnutého dreva. No aj to musí byť užitočnejšie ako tancujúce medovníčky.

Keď som ich všetkých vypoklonkovala – čo v prípade slečny Gramatikovej poriadne trvalo –, vrátila som sa do kuchyne. Práve včas, aby som bola obvinená z vraždy.